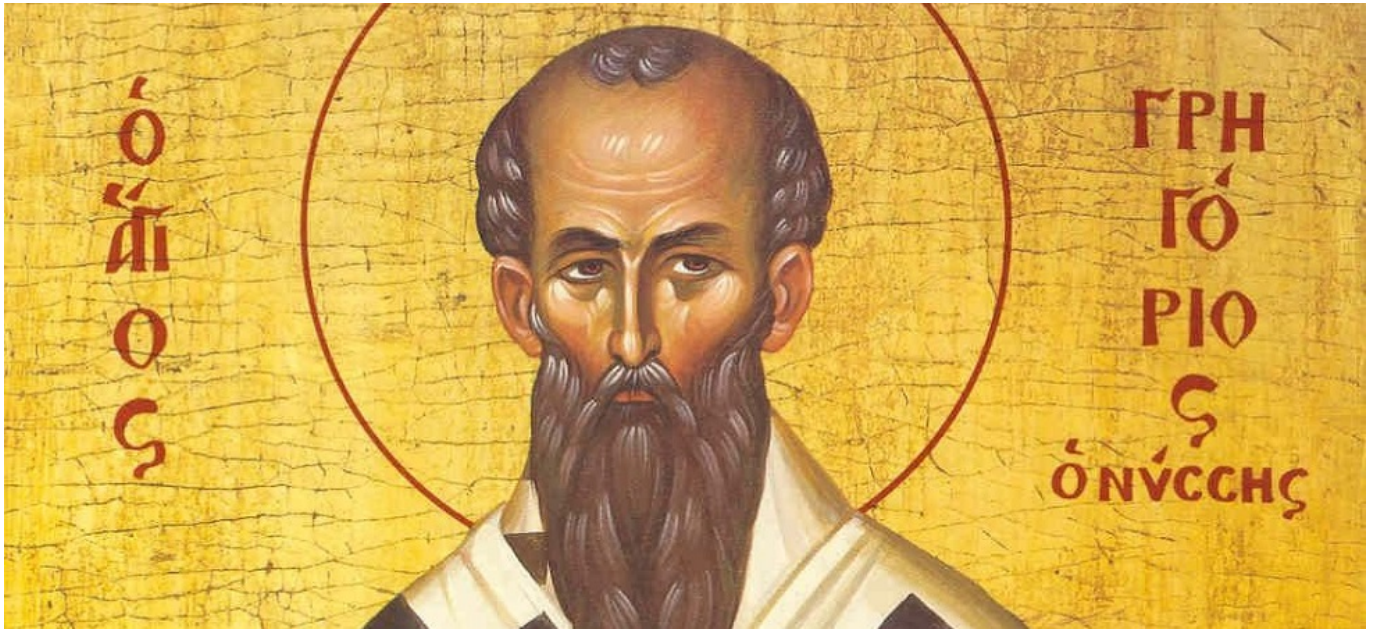

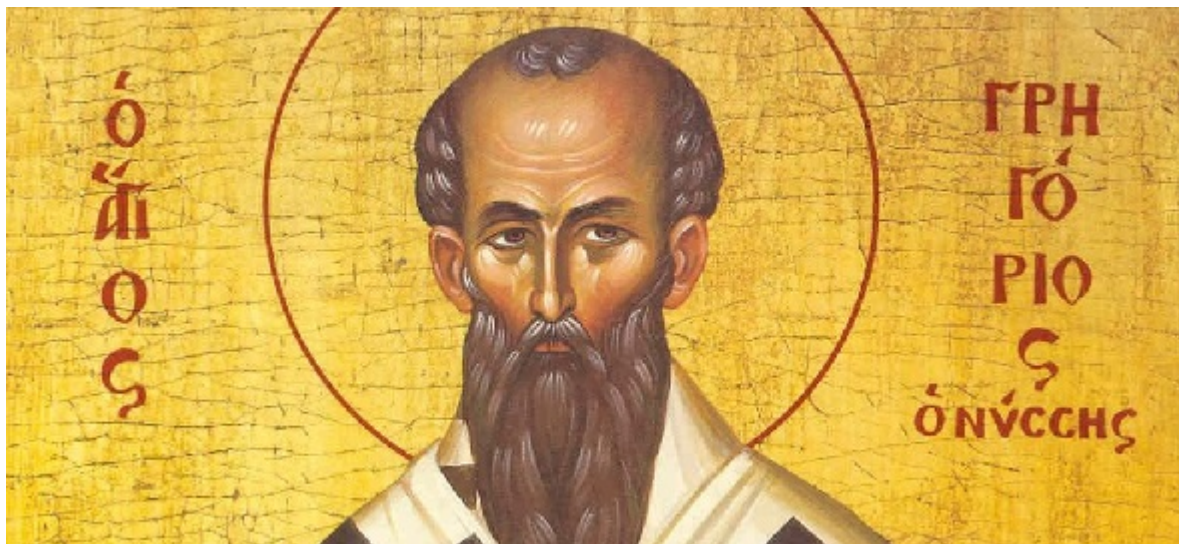
Η αποκατάσταση της θείας εικόνας στο αρχαίο κάλλος (2ο μέρος)

[Ορθοδοξία](#) / [Πατερική Θεολογία](#)

[Άγιος Γρηγόριος Νύσσης](#)

Η δε ανθρώπινη προσπάθεια, τόσο μόνο συμβάλλει, όσο, για να καθαρίσει το ρύπο της κακίας, που εκ των υστέρων δημιούργησε για τον εαυτό του ο άνθρωπος και να αποκαλύψει το κρυμμένο στην ψυχή κάλλος. Αυτή την αλήθεια νομίζω ότι και ο Κύριος διδάσκει στο Ευαγγέλιο, όταν, σ' αυτούς που μπορούν να ακούουν τη σοφία ομιλεί συμβολικά, λέγει ότι «η βασιλεία του Θεού βρίσκεται στο εσωτερικό σας» (Λουκ. 17,21), Νομίζω δε ότι ο λόγος του Κυρίου φανερώνει με αυτό, ότι το αγαθό του Θεού δεν απέχει από τον άνθρωπο, ούτε έχει αποτραβηχθεί κάπου μακριά από αυτούς, οι οποίοι θέλουν να το αναζητούν, αλλά πάντοτε παραμένει μέσα στον καθένα, αγνοούμενο μεν και ξεχασμένο, όταν καταπλακώνε-ται από τις βιοτικές μέριμνες και απολαύσεις, και που ξανα-βρίσκεται όμως, όταν ξαναφέρουμε τον νου μας σ' αυτό.

Πηγή: full-of-grace-and-truth.blogspot.gr/

Αν πρέπει και με άλλα λόγια του Κυρίου να επιβεβαιώσω τον λόγο αυτό, νομίζω ότι αυτό μας τονίζει με την αναζήτηση της χαμένης δραχμής (Λουκ. 15, 8). Δηλαδή λέγει ότι δεν υπάρχει κανένα όφελος από τις άλλες αρετές, τις οποίες η παραβολή ονομάζει δραχμές, ακόμη και αν συμβεί να υπάρχουν όλες, αλλά απουσιάζει εκείνη η μία από την ψυχή, η οποία την στερείται. Γι' αυτό κατά πρώτον μεν προ-στάζει να ανάπτουμε λυχνάρι, με το οποίο ασφαλώς υπονοεί τον λόγο του Θεού που φωτίζει τα σκοτεινά (Α' Κορ. 4, 5). Έπειτα δε η αναζήτηση της χαμένης δραχμής να γίνεται στο δικό σου σπίτι, δηλαδή μέσα σου. Και με την αναζητούμενη δραχμή υπαινίσσεται οπωσδήποτε τη βασιλική εικόνα, που δεν χάθηκε τελείως, αλλά καλύφθηκε κάτω από την κόπρο.

Νομίζω δε ότι ως κόπρο πρέπει να εννοούμε τη σαρκική βρωμιά, η οποία όταν σαρωθεί και καθαρισθεί καλά με μια ζωή προσεκτική και φροντισμένη, αποκαλύπτει το ζητούμενο. Γι' αυτό δικαιολογημένα χαίρεται και η ίδια η ψυχή που τη βρήκε και προσκαλεί να μετάσχουν στη χαρά τις γειτόνισσες. Γιατί πραγματικά όλες οι έμφυτες δυνάμεις της ψυχής, τις οποίες τώρα αποκαλεί γείτονες, όταν ανακαλυφθεί και λάμψει αυτή η μεγαλοπρεπής εικόνα του βασιλιά, την οποία εξ αρχής χάραξε μέσα μας σαν τη δραχμή της παραβολής «ο πλάστης της καθεμιάς ανθρώπινης καρδιάς χωριστά» (Ψαλμ. 32,15), τότε θα επανέλθουν σ' εκείνη τη θεϊκή χαρά και ευ-φροσύνη, αποθαυμάζοντας το ανέκφραστο και απερίγραπτο κάλλος που ξαναβρήκαν. Γιατί λέγει: «Χαρήτε μαζί μου και σεις, γιατί βρήκα τη δραχμή που έχασα» (Λουκ. 15,9),

Οι δε γειτόνισσες, δηλαδή οι σύνοικες και έμφυτες δυνάμεις της ψυχής, που χαίρονται για την ανεύρεση της θεϊκής δραχμής, είναι το λογιστικό, το επιθυμητικό και το θυ-μοειδές, το οποίο προκαλεί εσωτερικά τη διάθεση της λύπης ή της οργής, και όποιες άλλες δυνάμεις υπάρχουν και εμφανίζονται γύρω από την ψυχή. Αυτές δικαιολογημένα θεω-ρούνται ότι είναι και φίλες της ψυχής, και είναι

φυσικό όλες αυτές να χαίρονται εν Κυρίω (Φιλιπ. 3,1), όταν όλες προσβλέπουν προς το καλό και το αγαθό και τα πάντα ενεργούν προς δόξαν Θεού (Α΄ Κορ. 10, 31), εφόσον δεν γίνονται ποτέ πλέον όπλα της αμαρτίας (Ρωμ. 6,13).

Αν είναι λοιπόν αυτός ο τρόπος της ανεύρεσης αυτού που ζητάμε, δηλαδή η αποκατάσταση στην αρχαία της αίγλη της θείας εικόνας, η οποία τώρα είναι καλυμμένη με τον ρύ-πο της σάρκας, ας γίνουμε εκείνο που ήταν στην αρχική του ζωή ο πρωτόπλαστος. Τί ήταν λοιπόν εκείνος; Ακάλυπτος από τους νεκρούς δερμάτινους χιτώνες. Έβλεπε με παρρη-σία το πρόσωπο του Θεού. Δεν είχε ακόμη δοκιμάσει με την όραση και τη γεύση το καλό, αλλά μόνη του απόλαυση και τρυφή ήταν ο Θεός (Ψαλμ. 36,4). Γι' αυτή την απόλαυση χρη-σιμοποίησε και τη βοήθ που του είχε δοθεί (Γεν. 2,18), όπως υπογραμμίζει η Αγία Γραφή, ότι δεν είχε μαζί της γαμική συνάφεια πριν εκδιωχθεί από τον παράδεισο (Γεν. 3,24), και πριν εκείνη δεχθεί την ποινή του οδυνηρού τοκετού για την αμαρτία από την οποία απατήθηκε (Γεν. 3,13-16).

Με τη σειρά, λοιπόν, και την τάξη που βρεθήκαμε εκτός του παραδείσου, αφού διωχθήκαμε μαζί με τον προπάτορα, με την ίδια είναι δυνατό και πάλι, να ξαναγυρίσουμε, να επανέλθουμε στην πρώτη μακαριότητα. Ποιά ήταν λοιπόν η σει-ρά και η τάξη; Η έκπτωση άρχισε με την ηδονή, η οποία αναπτύχθηκε στο εσωτερικό του ανθρώπου με την απάτη. Έπει-τα από το πάθος της ηδονής εμφανίσθηκε ως επακόλουθο η αισχύνη και ο φόβος και το να μην τολμούν πλέον οι πρωτό-πλαστοι να αντικρύσουν με τα μάτια τον Δημιουργό, αλλά να καλύπτονται κάτω από τα φύλλα και τις σκιές. Στη συνέχεια σκεπάζονται με τους νεκρούς δερμάτινους χιτώνες (Γεν. 3,7.2, 25.3,10.17.21), Και έτσι στο τέλος αποπέμπονται ως εξόριστοι σ' αυτή τη γη με τις ασθένειες και τους κόπους. Γι' αυτή τη θλιβερή κατάσταση του θανάτου επινοήθηκε ο γάμος ως παρηγορία.

Αν πρόκειται, λοιπόν, να φύγουμε από τη γη και να βρεθούμε με τον Χριστό (Φιλιπ. 1,23) η αναχώρηση πρέπει να αρχίσει και πάλι από το τελευταίο. Όπως κάνουν εκείνοι που αποχωρίζονται από τους δικούς τους, όταν επιστρέφουν. Πρώτα εγκαταλείπουν εκείνον τον τόπο, στον οποίο τελευταία έφθασαν απομακρυνόμενοι. Επειδή λοιπόν το τε-λευταίο μετά την αποχώρηση από την παραδείσια ζωή είναι ο γάμος, αυτόν μας διδάσκει ο λόγος να εγκαταλείψουμε πρώτον σαν τον τελευταίο σταθμό γι' αυτούς που θέλουν να επιστρέψουν στον Χριστό. Έπειτα να αποχωριζόμαστε από τη βασανιστική ταλαιπωρία για τα γήινα, με τα οποία ζυμώ-θηκε μετά την αμαρτία ο άνθρωπος.

Μετά δε από αυτό φρο-ντίζει να αποβάλει τα σαρκικά προκαλύμματα, «τους δερμά-τινους χιτώνες», απορρίπτοντας δηλαδή «το σαρκικό φρό-νημα» (Γεν. 3,21. Ρωμ. 8,6-7). Και όταν απαρνούμαστε όλα τα κρυπτά έργα που προκαλούν την

αισχύνη, δεν θα κρυπτόμα-στε πια κάτω από τη συκιά της πικρής αυτής ζωής, αλλά πετώντας τα προκαλύμματα, τα οποία κατασκευάσαμε από τα πρόσκαιρα αυτά φύλλα της ζωής, θα αντικρύσουμε και πάλι τον Δημιουργό. Θα αποφεύγουμε επίσης την εξαπάτηση που επιδιώκει η γεύση και η όραση και δεν θα έχουμε στο εξής σύμβουλο το φαρμακερό φίδι, αλλά μόνο την εντολή του Θεού. Και αυτή παραγγέλλει να δοκιμάζουμε μόνο το καλό, και να απορρίπτουμε τη γεύση του πονηρού, επειδή από εκεί ξεκίνησε για μας η φάλαγγα των κακών, αφού δεν θελήσαμε να αγνοήσουμε το κακό.

Γι' αυτό απαγορεύθηκε στους πρωτοπλάστους να γνω-ρίσουν μαζί με το καλό και το κακό, και έλαβαν την εντολή να αποφεύγουν μεν τη γνώση του καλού και του κακού, να δοκιμάζουν δε το αγαθό καθαρό, ανόθευτο και άσχετο προς το κακό. Και αυτό δεν είναι τίποτε άλλο, όπως εγώ το σκέπτομαι, παρά η κοινωνία με τον Θεό μόνο. Και αυτής να έχει αδιάκοπη και συνεχή την απόλαυση, χωρίς να αναμιγνύει μαζί με την τρυφή του καλού και εκείνα που προσελκύ-ουν προς τα αντίθετα. Και αν επιτρέπεται να πω έναν τολ-μηρό λόγο, ίσως έτσι μπορεί να αρπαγεί κανείς από αυτόν τον κόσμο, ο οποίος βρίσκεται στην πονηρία, και να ανεβεί και πάλι στον Παράδεισο, όπου και ο Απόστολος ανέβηκε και άκουσε και είδε τα ανέκφραστα και τα αόρατα, για τα οποία αδυνατεί ο άνθρωπος να μιλήσει (Α' Ιωάν. 5,19 και Β' Κορ. 12,2-4).

(Αγίου Γρηγορίου Νύσσης, Μυστική Θεολογία, επιλογή κειμένων, εκδ. Επέκταση σ. 165-181).

<http://bit.ly/170iVQR>